

Dorine De Vos

Kunst in Zicht

Contact: Dorine.devos@kunstinzicht.be

Educatief pakket van Matt Madden – secundair onderwijs

Matt Madden is een stripkunstenaar met een grote verbeeldingskracht. In zijn boek *Stijloefeningen, 99 manieren om een verhaal te vertellen* werkte hij 99 varianten op één stripverhaal uit. Dat doet hij door te spelen met de bouwstenen van het medium, zoals ‘vertelstandpunt’, ‘chronologie’, ‘personages’, ‘kleurgebruik’, ‘compositie’, ‘perspectief’... *Kunst in Zicht* ontwikkelde een educatief pakket voor leerlingen van de tweede en derde graad van het secundair onderwijs dat ondersteuning biedt om het boek van Madden beter te begrijpen, maar dat ook aanzet tot muzische actie en eigen creatie. De algemene doelstellingen van het educatieve pakket zijn dan ook:

1. door eigen muzische, creatieve en kunstzinnige acties en creaties inzicht verwerven in het opzet van het boek en in de grafische roman als kunstvorm;
2. visuele geletterdheid stimuleren door inzicht te verwerven in het variatieprincipe;
3. de bouwstenen leren kennen van de grafische roman;
4. vanuit inzicht in de grafische roman en vanuit ontwikkelde visuele geletterdheid eigen kunstzinnige creaties uitwerken binnen het domein van de grafische roman.

Het thema ‘variëren’ vormt de rode draad, net zoals in het boek van Madden zelf. Het educatieve pakket geeft uitleg bij dat principe en bevat concrete, muzische opdrachten die gericht zijn op het spelen met de bouwstenen van de strip. Als eindopdracht word je uitgedaagd om een eigen 100ste variant te maken van Maddens korte stripverhaal.

Waarom werken rond strips of grafische romans in het onderwijs? In deze presentatie komt de meerwaarde van de negende kunst naar voren. Veelgelezen en goed gesmaakt door jongeren! Maar bieden wij op school geen alternatief voor wat ze al kennen? En waarom ontwikkelde *Kunst in Zicht* dit aanbod? *Kunst in Zicht* wil kinderen, jongeren en hun begeleiders in contact brengen met kunst en kunstenaars. Daarvoor ontwikkelde *Kunst in Zicht* een eigen kunsteducatieve methodiek ‘Je Creatief Quotiënt verhogen’ die de basis vormt voor haar actieve kunsteducatieve projecten. *Kunst in Zicht* wil via haar projecten het ‘creatief quotiënt’ van leerkrachten, kinderen en jongeren verhogen. Daarvoor biedt *Kunst in Zicht*, naast projecten voor leerkrachten, ook projecten op maat van de leerlingen.

De hamvraag: ‘hoe start ik hiermee in mijn lessen?’ We bekijken de handleiding voor leerkrachten van dichtbij. De handleiding heeft niet de ambitie om een volledig document te zijn, waarin je als leerkracht of begeleider tot in het kleinste detail ondersteund wordt in de begeleiding van je leerlingen of jongerengroep tijdens het uitvoeren van de opdrachten uit het educatieve pakket. Je krijgt wel tips over de rol en attitude van een begeleider, naast extra tips en bijkomende achtergrondinformatie die je in alle vrijheid kunt opvolgen en nalezen. We willen je vooral voldoende ruimte bieden om het educatieve pakket naar eigen aanvoelen en op een eigen manier te hanteren. Daarom wordt er tijdens deze presentatie ook bekeken hoe je aan de hand van dit educatieve pakket leerlingen in groep of individueel aan de slag kunt laten gaan. Welke aanpak je ook kiest, de leerlingen doorlopen altijd drie grote stappen:

1. Allereerst verwerven ze inzicht in variatie als basisprincipe. Dat luik wordt geïntroduceerd ‘los’ van Maddens boek en wordt meteen toegepast op de kunsten.
2. In het tweede luik gaan leerlingen experimenteren met de narratieve en grafische bouwstenen van de grafische roman. Vanuit de 5 ‘w’s’ komen ze tot een verhaal. Dat verhaal brengen de leerlingen tot leven via dramaopdrachten. Vervolgens zullen ze het verhaal verfijnen en omvormen tot een sjabloon. Hiervoor moeten ze spelen met verhaalaspecten. Uiteindelijk wordt het drama omgezet naar een strip, waarvoor er moet worden geëxperimenteerd met grafische aspecten.
3. Het derde luik van het educatieve pakket bevat de einduitdaging: maak je eigen 100ste variant van Matt Maddens sjabloon. Hiervoor stellen we twee verschillende trajecten voor.

Ten slotte wordt stilgestaan bij hoe het pakket aansluit bij de eindtermen. Dankzij dit educatieve pakket experimenteren leerlingen met vertelstandpunten en

ZESENTWINTIGSTE CONFERENTIE HET SCHOOLVAK NEDERLANDS

met tijd en ruimte, waardoor ze een (beeld)roman beter leren interpreteren. Maar ook het spelen met vorm, kleur en compositie komt aan bod als onderdeel van hun muzisch-creatieve vorming.